

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Proprietatea și organul oficial al Asoc. instit. financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Inscris sub Nr. 22/1938 la Tribunalul Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1-3

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 1000—; pt. particulari Lei 600—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 400—. În străinătate Lei 1200—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 10 —

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Redactor responsabil: **Dr. Mihai Veliclu.**

Sumarul:

Ayunarea generală a Băncii „Albina”. — Ideia de organizare în economia politică. — *Bilanțe*: „Banca Centrală”, pentru Industrie și Comerț, Societate Anonimă, Turda. — Banca „Ilia Mureșană”, s. a. Iliia, jud. Hunedoara. — „Ardeleana”, Institut de credit și de economii, soc. anonimă pe acți în Orăștie. — „Patria”, Institut de credit și de economii, s. a. Blaj. — „Banca Oașia”, Societate Anonimă, Sibiu. — Românizarea comerțului în România. — Declarațiile Ducelui cu privire la apărarea lirei italiene și a economiei naționale.

Adunarea generală a Băncii „Albina”.

La 21 Martie 1942 s'a ținut a 69-a adunare generală ordinară a Băncii „Albina”. Cum între împrejurări normale o bancă poate avea o viață nelimitată, creațiunea aceasta a geniului economic al Românilor de dincoace de Carpați, o putem privi ca un punct fix în vârtoarea evenimentelor trecătoare. Banca „Albina” a avut această caracteristică în decursul celor 70 ani de existență dela înființarea ei. Multe creațiuni economice și politice s'au năruit în acești ani în jurul ei, banca a rămas însă neclintită la locul ei. De multeori a fost atacată de crize economice și de machinațiuni politice, dar vitalitatea ei s'a afirmat totdeauna, și a trebuit numai momentul prielnic, pentru ea să prindă iarăși puteri cu mai mare vigoare.

În vremurile trecute ale dominațiunei maghiare, adunările generale ale Băncii „Albina” erau un fel de Areopag economic la care se adunau toți campionii financiarî ai Transilvaniei pentru a discuta destinele politico-economice ale Națiunei. Vremurile au schimbat întrucâtva acest rol, însă nu l-au putut suprima. Ca și în trecut, și acuma Banca „Albina” este în calitate sa de instituție financiară eminemamente ardelenescă, unul dintre factorii cei mai importanți economici ai întregii țări, și adunările ei generale prezintă un interes deosebit sub acest aspect. Indicatorul acestui aspect îl formează cele 112.598 acțiuni reprezentate la adunare prin 72 acționari, din totalul de 200.000 bucați acțiuni din care se compune capitalul social.

Manifestațiunea aceasta economică înălțătoare, a decurs în modul următor:

Președintele Consiliului de administrație Dr. Ilie Beu bineventează pe acționarii prezenți și aduce la cunoștință că adunarea generală ordinară e constituită conform cu Legile și Statutele în vigoare.

După îndeplinirea formalităților de verificare, d-l dir. general Dr. Mihai Veliclu dă citire Dării de seamă, din care extragem următoarele:

Soliditatea băncii este ilustrată prin faptul, că nici criza economică, nici cea

politică nu au putut zdruncina temelile ei și că cu toate vicisitudinile vremilor, patrimoniul ei a crescut în mod considerabil și în anul precedent, după cum ne spune raportul consiliului către adunarea generală.

Un prim impuls pentru o activitate mai intensivă pe un teren pe care „Albina” în trecut nu l-a cultivat pe o scară mai largă, a fost acțiunea de romanizare a vieții economice. Spre scopul acesta i-au stat la îndemână afară de fondurile proprii, și creditele speciale de cari banca s'a bucurat în largă măsură la Banca Națională a României. Grație acestei împrejurări au fost romanizate următoarele întreprinderi mai însemnate prin participarea directă a „Albinei” :

1. „Carlton”, S. A. de hoteluri, Timișoara, care posedă hotelurile „Carlton” și „Savoy” din acest oraș. Acțiunile acestei societăți în valoare de Lei 4.5 mil. nominal, au fost achiziționate în întregime de către bancă.

2. „Progres” S. A. pentru industria de ață, Timișoara. Acțiunile în val. nom. de Lei 2 mil. au fost achiziționate în proporție de 65%.

3. „Hotel Esplanade” S. A. București. Capitalul social de 1 mil. Lei a fost achiziționat în întregime.

4. „Imobiliara Muntenia” S. A. București, Capitalul social de Lei 29 mil. a fost achiziționat aproape întreg de către bancă. Societatea aceasta posedă lângă gara Filaret un teren de 46.000 m² pe care sunt situate diferite clădiri pentru întreprinderi, magazii etc. și posedă linie proprie de garaj.

Prin operațiunile de mai sus, averi considerabile au trecut din mâini evreești în mâini românești; măbind totdeauna și venitele „Albinei”.

Cu toate greutățile zilelor de azi activele băncii au fost în continuă creștere. Dăm mai jos cifrele mai principale în raport cu cele din anul precedent :

Totalul activelor a crescut cu Lei 188.781.000 la 1.689.873.000, din care :

Scontul cu
Lei 105.155.000 la Lei 448.719.000

Debitorii cu
Lei 178.592.000 la Lei 577.207.000

Participațiunile cu
Lei 27.804.000 la Lei 36.790.000

La Pasiv au crescut între altele :

Depunerile spre fructificare cu
Lei 64.242.000 la Lei 478.824.000

Creditorii cu
Lei 109.956.000 la Lei 755.410.000

Diverse conturi cu
Lei 37.348.000 la Lei 102.272.000

S'au înregistrat scăderi **la Activ** :

La numerar și disponibil la B. N. R. și C. E. C. cu
Lei 42.069.000 la Lei 99.622.000

La disponibilul dela diferite bănci cu
Lei 89.944.000 la Lei 84.736.000

La creanțe în conversiune cu
Lei 17.562.000 la Lei 124.481.000

Scăderi la Pasiv :

Dobânzi nerealizate la creanțe dubioase
cu Lei 2.607.000 la Lei 3.661.000

Angajamente de Reescont cu
Lei 51.709.000 la Lei 101.734.000

Cifre mai detaliate se pot vedea din bilanțul publicat în numărul anterior al acestei reviste.

Contul Profit și Pierdere arată în anul 1941 un venit brut de Lei 93.264.000, adică față de anul precedent o creștere cu Lei 15.827.000.

Venitul net realizat	
a fost de	Lei 15.519.673
la care se mai adaugă	
venitul reportat din a. 1940	Lei 887.654
	<u>Lei 16.407.327</u>

Consiliul de administrație a propus și adunarea a acceptat distribuția acestui profit în modul următor :

Fondului de rezervă legal:	Lei 2.000.000—
Dividend asupra capitalului (9%)	„ 9.000.000—
Fondurilor de pensii patronale	„ 1.000.000—
Tantieme	„ 2.152.249—
Scopuri culturale	„ 1.200.000—
	<u>15.352.249—</u>
Restul reportat pe a. 1942:	Lei 1.055.078—
Total:	Lei 16.407.327—

Dividenda anului 1941 va fi astfel de Lei 45— brut sau Lei 27.15 net de acție.

Luându-se la desbatere raportul de mai sus, unii dintre acționari au luat cuvântul. Astfel d-l Dr. Lionel Blaga a stăruit asupra despăgubirii deponenților cari în urma legilor de conversiune au suferit o reducere de 27 $\frac{1}{2}$ % asupra depunerilor. D-l colonel Ioan Florescu asemenea a vorbit în acest sens. Președintele în răspunsul său se declară de învoit a supune chestiunea unui nou studiu, deși cu puține șanse de reușită, dat fiind că o revenire asupra celor stabilite de Justiție nu se poate admite.

Ne mai luând nimeni cuvântul, Darea de seamă și Bilanțul se pune la vot, și adunarea generală le ia spre știre cu unanimitate de voturi. Se dă apoi descărcarea cuvenită Consiliului de administrație și Consiliului de censori pentru gestiunea a. 1941.

A urmat apoi stabilirea remunerației pentru Consiliul de censori; fixarea jetoanelor și a remunerației administratorilor pe anul 1942.

O deosebită atențiune a dat Darea de seamă și adunarea generală sucursalelor din Cluj și Târgu-Murăș, rămase afară de granițe. Pentru a le încadra în noua situație, adunarea generală a votat diferite măsuri de organizare pentru buna și legala funcționare a lor. Intre altele a votat și un fond propriu al acestor sucursale în suma de 2 mil. pengăi, care să fie plasat exclusiv pe teritoriul Ungariei. În materie de administrație, s'a înființat pentru fiecare sucursală câte o „reprezentanță” conform Codului de comerț ungar. Din raportul separat despre situația financiară a acestor sucursale, Adunarea generală a avut impresia că ele au trecut peste primele dificultăți create de noua situație și că sunt viabile în mare măsură.

Ordinea de zi s'a încheiat cu alegerea din nou al unui membru în Consiliul de administrație cu mandat pe 6 ani, în persoana d-lui Dr. Lucian Borcia.

M.

Ideia de organizare în economia politică.

I. INTRODUCERE:

Discuții pentru lămurirea problemei.

(Urmare).

10. Problema organizării a fost studiată în economie foarte puțin din punct de vedere al aspectului ei general, a principiilor teoretice care ar putea să indice o anumită direcție în organizarea economică: stabilirea unor principii generale valabile stabilite teoretic sau scoase din realitatea lucrurilor. Aproape că nu se cunoștea astfel de lucrări: ignorarea acestei realități economice este deadreptul etudată și ea nu se poate explica decât prin faptul că cei dintâi economiști nu au amintit-o, apoi pentru că se confundă cu tehnica și mai ales că în economia politică chestiunile de organizare au fost limitate la întreprinderile economice.

Pe de-o parte, iar pe de alta un punct de vedere de organizare economică a fost considerat identic cu politica economică, deși aceasta nu este cunoscută ca un studiu economic propriu zis ci este numai o formă de manifestare practică a măsurilor pe care le ia un stat sau un conducător politic.

11. Studiul întreprinderilor este un aspect al organizării însă el este limitat și numai o parte din ceea ce înseamnă organizare în economie. Insistența care s'a făcut asupra acestui aspect al organizării a făcut ca ea să nu se mai privească și sub alte aspecte. E o parte importantă a studiului organizării economice aceluia a întreprinderilor, dar limitarea lui act falsifică principiile mari ale ideii de organizare care depășește problema întreprinderii economice.

12. Până la un punct politica economică este mai apropiată de ideea de organizare economică: totuși în realitate lipsesc principiile unei politici economice. „Wirtschaftspolitische Strategie” cuprinde numai principii generale de economie politică și unele rețete cu caracter general, dar nu înțelege chestiunea unui punct de vedere teoretic al ideii de organizare în cadrul conducerii statului.

13. E din nou etudat cum nu se înțelege rolul funcțiunii de organizare de către cei care fac teoria economiei politice. Insistă mereu asupra etudății acestui lucru: toată viața economică, prezența bogățiilor, a omului, a capitalului, a circulației și consumului care formează de fapt economia politică, nu sunt, nu există, fără ajutorul acestei organizări.

14. Tehnica în economia politică și în general în sociologie ca știință a societății și evoluției ei cuprinde și ceea ce încercăm noi să numim aici organizare. Aceasta după unii autori care vor să dea tehnicii un înțeles important în desfășurarea activității economice. Noțiunea de tehnică nu e suficient de clară. În limbaj comun ea înseamnă suma cunoștințelor în legătură cu întrebunțarea și alcătuirea mașinilor: într'un sens mai larg, tot ce știm în legătură cu întrebunțarea mijloacelor materiale în vederea utilizării lor cât mai bune, a bunurilor pe care le avem la dispoziție sau le putem procura tocmai grație acestor cunoștințe.

Tehnică, în sens larg, înseamnă deci cu cunoștințele omenești relative la întrebunțarea cât mai bună a elementelor materiale în vederea scoaterii unui maxim de rezultat cu cel mai mic efort. Și atunci ar exista o identitate între tehnică și organizare, desigur, dacă nu ar trebui făcută diferențierea între ce este tehnica propriu zisă, un cadru mai restrâns și ce este „organizarea”: un principiu care încheie în el și ideea de tehnică.

Tehnica limitează la lucrul omului cu mașina, la cunoștințele care sunt în legătură cu alcătuirea și întrebunțarea unei mașini. Organizarea încheie în ea și tehnica, dar nu se oprește aici și cuprinde și activitatea omenească de ordin moral: munca omenească și creația spiritului uman.

15. În fond viza economică apare în momentul când se face cel dintâi act de schimb: ea există prin comerț și aproape exclusiv prin el. Activitatea industrială propriu zisă este de natură tehnică și ea deși determinată de activitatea comercială economică, nu este propriu zisă o activitate economică.

Comerțul presupune în primul loc o organizare: Dar organizarea e necesară nu numai comerțului. Ea cuprinde și activitățile care duc la creșterea posibilităților de schimb, care în fond sunt reprezentate de comerț și numai în măsura în care principiile economice generale ale vremii mai permit existența formei de schimb pe care o cunoaștem sub numele de comerț.

Organizarea trece dincolo de limitele cele mai largi admise ale economiei politice și se exercită asupra întregii activități omenești.

16. E în viza biologică a omului, în viza, în existență, ea să cuprindem dacă se poate tot, un principiu clar ce determină mersul vieții. E indiscutabil că există un principiu al vieții și materiale care pleacă și se petrece, indiferent de voința omului, pe o linie fixă (care poate să justifice acel determinism filozofic ne-

clar și tendențios, dar care are un alt înțeles în biologie).

În lumea economică, prin excelență apărută grație intervenției omului, e un principiu neclar încă, dar care este esențial pentru reușita ei, pentru bunul mers, cu cât mai mult se merge pe calea dezvoltării ei, este ceea ce încercăm să lămurim în înțelesul cuvântului organizare.

Dar dacă viza biologică a omului e legată de legi rigide (indiferent dacă le cunoaștem sau nu, ele există) e logic, mai exact, este inevitabil ca și orice activitate omenească care este legată în mod indiscutabil de posibilitățile de activitate biologică, să fie și ea legată de un principiu, poate identic cu cel al vieții biologice (mai mult clar cu acel al existenței însăși, indiferent dacă există „viza” sau nu) dar sub o altă formă de manifestare.

17. Ar părea simplist a spune acum direct și fără multă introducere, că legea care determină organizarea activității omenești este aceea a minimumului de efort și totuși nu este alta.

Omul caută mereu să caute pe calea cea mai bună, să meargă pe drumul cel mai scurt. Poezii și visătorii au mers totdeauna împotriva acestei legi și pe această cale s'a ajuns la descoperirea lui Dumnezeu. Omul devine om numai atunci când își dă seama că există lucruri inutile și când caută să împlinească aceste inutilități care cer un efort ce nu e răsplătit, un efort mai mare pentru un rezultat material mic, sau puțin, care putea să fie împlinit cu o efortare mult mai mică. Toată arta, e în acest sens, inutilă.

18. Dar această discuție se depărtează de la ideea de organizare pe care am început să o discutăm, deși în realitate lămurește întinderea principiului acestuia asupra lucrurilor materiale și noțiunilor care se leagă de ele.

19. Și cu această precizare se poate rezuma despre organizare, că este un fenomen care tinde la cea mai bună întrebunțare a mijloacelor materiale de care dispune omul și a cunoștințelor în legătură cu ele.

Ca atare organizarea cuprinde întreaga utilizare omenească și principiile ei generale sunt unice căci legea fundamentală este una și din ea derivă tendința omenească spre minimum de efort care determină și activitatea economică.

20. În cadrul economiei politice, dacă plecăm de la activitatea comercială (un schimb pur și simplu) organizarea este un factor indispensabil și este cel care a determinat progresul acestor forme, a evoluției materiale propriu zise a omului.

Organizarea aici înseamnă alegerea elementelor de lucru și întrebuințarea lor în modul cel mai ușor în scopul de a face o cât mai mare economie de eforturi și de bunuri.

Aceasta dela cel dintâi transport pe spațele unui animal și până la Taylor.

În cursul acestei evoluții, în cadrul larg al economiei politice, a vieții economice, se pare că sunt activități economice care ar neglija legea minimumului de efort:

— sunt de fapt, dar ele se datorează:

+ unei organizări insuficiente în realitate, din lipsa unei înțelegeri și priceperi a fenomenelor și o stăpânire dect a lor,

+ din cauza unei iluzii: cum ar fi bunăoară cazul unui negușor care se obosește enorm pentru a vinde un lucru. Într'un astfel de caz în realitate e vorba fie de vânzarea unui lucru prost fie a unui obiect care altfel n'ar avea cumpărători și care dă vânzătorului un beneficiu care într'adevăr este realizat cu un minim de efort în absolut.

21. Ideia de muncă se pare că controază ideea de efort minim: se spune cu multă dreptate că fără efort nu se dobândește nimic și că ceea ce s'a câștigat fără muncă nu se poate menține. E adevărat, dar în cadrul economiei materiale, a vieții legate de principiul material, pe care o ducem, tendința omenească rămâne pentru un efort minim în vederea realizării unui scop, dar scopurile sunt multiple și dect munca nu se oprește nicicând.

În ipoteza că un efort organizat ar duce la reducerea muncii și dect nu ar mai fi aproape niciun efort necesar pentru a ajunge la scopul imediat al strădanilor noastre: viața de fiecare zi, trecem în acest moment într'altă ordine de existență când justificarea efortului nu este necesar să fie făcută în ordinea materială a lucrurilor ci în cea spirituală, în sensul acelui efort inutil de care vorbeam.

22. Insuși efortul spre organizare este în el însuși o activitate oarecum *inutilă*, căci în ea însăși nu duce la niciun rezultat, nu apare decât în momentul când ea se aplică asupra unui fapt real în viața economică sau de altă natură, a omenirii.

De aceea efortul spre organizare nu e natural, e oarecum liber lăsat pentru a fi mișcat de un determinism uman, neclar dar posibil în limite pe care nu le cunoaștem. Efortul spre organizare caracterizează astfel viața morală și socială a omenirii, el dovedește prin existența lui un grad înalt de înțelegere a vieții.

23. Organizarea pleacă dela o serie de elemente date. Utilizarea lor, în cel mai bun fel, este scopul ultim al organizării: ea caută în primul loc pur și simplu întrebuințarea lor. Orice fel de întrebuințare a unor elemente materiale date (în sensul larg care cuprinde și cunoștințele și munca) este o problemă de organizare.

Ea cere deci:

1. Existența unor elemente materiale;
2. Un scop;
3. Cunoștințe amănunțite asupra elementelor materiale și a noțiunilor în legătură cu lucrurile materiale susceptibile a fi întrebuințate în scopul urmărit.

Organizarea este dect o acțiune în timp și în spațiu (dect relativă din punct de vedere filozofic dar reală pentru lumea noastră, în care trăim materialmente limitați în timp și spațiu) și cere

- + o idee de urmărit — dinamism
- + un timp în care se realizează
- + un spațiu în cadrul căruia se împlinește
- + o sumă de elemente materiale ce se pot întrebuința.

Toate acestea în cadrul activității de organizare propriu zisă, care este un efort în el însuși, în cadrul posibilităților de azi, în vederea creerii unor *nou* posibilități care lipsesc azi.

24. Organizarea este dect o formă de intervenție a omului în întâmplările pe care ni le aruncă nouă natura în jur ca urmare la legile ei fixe (fixe cred numai relativ și în vederea unui anumit scop căci în absolut ele sunt arbitrare în mod indiscutabil, dar nu putem discuta aici această problemă).

25. Omul ia din ceea ce e în jurul lui elementele pe care le poate stăpâni și le pune la lucru în folosul lui, punându-le să lucreze într'o anumită ordine în funcție de timpul și spațiul disponibil.

El fixează la rândul lui, în lumea redusă la el și la putința lui de activitate, legi și ordine pentru felul cum aceste elemente care stau la dispoziția lui vor trebui să activeze.

Omul imită natura — poate fără să fie conștient de acest lucru — în faptul că face legi pe măsura lui, în cadrul pe care legile mai puternice ale naturii îl permit și care și ele pot fi la un moment dat și în anumite forme influențate de om prin cunoștințele pe care le câștigă asupra lor și influențele pe care le poate exercita asupra lor mai ales prin diferite întrebuințări pe care le-o dă.

26. Rezumând cele de mai sus, organizarea este o activitate omenească care caută întrebunțarea elementelor materiale a muncii și a cunoștințelor omenești, fără să creeze *nimic* și dând unor elemente o mai bună întrebunțare. În acest scop, acțiunea de organizare după cum am amintit trebuie:

- să fixeze idealul de atins;
- să precizeze elementele asupra cărora vrea să activeze și cadrul în spațiu și în timp în care ține să lucreze;

- să cunoască și să stabilească condițiile în care elementele date vor fi întrebunțate.

sau:

- a) Ideea, scopul;
- b) materia, cunoașterea elementelor materiale;
- c) acțiunea, munca.

Totul este faptul de a organiza.

Faptul acesta al stabilirii normelor în cadrul cărora vor trebui să activeze, să fie întrebunțate posibilitățile naturale sau artificiale de lucru, este organizarea propriu zisă. Nu e identică și nu poate fi confundată cu tehnica, nu crează nimic din nou, căci nu crează obiecte sau cunoștințe noi ci numai reglementează o activitate a lor, care lăsată la liberă și inițiativă ar da rezultate mai puțin sau nu ar da niciun rezultat, nefiind întrebunțate în condițiile care ar putea da rezultate.

Organizarea este identică în mare cu legile naturale care nu crează ele însăși nimic propriu zis ci pun numai în mișcare forțele care există în natură și le păstrează pe o linie fixă.

27. Deci 1. a organiza înseamnă a fixa norme pentru un număr mai mare sau mai mic de activități omenești;

2. legea însăși este o activitate de organizare;

3. existența unei societăți omenești este rezultatul unei acțiuni de organizare, cu o precizare totuși:

4. societatea omenească, inițial, cea dintâi alcătuită a ei, este datorită nu unei organizări care este o activitate omenească ci unui instinct social care a determinat pe baza legilor biologice adunarea omului în grup: organizarea este o activitate conștientă omenească: ea întrebunțează elementele pe care le utilizează și instinctul social, dar găsește o mai bună întrebunțare a lor. Deși în fapt o societate de oameni alcătuită numai pe baza instinctului social nu se deosebește de una de animale, deci apa-

ria societății omenești este legată de organizare.

28. Pentru economia politică în special pentru formele ei de manifestare actuală, organizarea este un element necesar, indispensabil, așa cum în economia liberală erau „legile naturale ale economiei politice”.

Fără organizare, formele noi și artificiale ale economiei moderne nu pot realiza nimic din ceea ce își propun, organizarea fiind sângele lor.

29. Mai ales trebuie insistat asupra diferenței care există între ideea de organizare din punct de vedere teoretic și ceea ce în mod practic înseamnă organizare. Dacă e posibil a fixa unele linii mari ale principiilor de organizare, în practică formele ei variază foarte mult. În special e vizibil acest lucru în economia politică, unde mai ales în formele ei noi de manifestare, organizarea înlocuiește normele naturale ale economiei liberale. Greutatea zace în marea varietate de forme pe care o poate avea economia astăzi. De aceea, mai ales acum, e necesar a fixa principiile mari ale organizării, pentru economia politică aproape aceleași ca și pentru alte ramuri de activitate, dar să reușească a da o unitate cel puțin de stil, în metodă, acestor forme de manifestare ale vieții economice. Am fixat până acum câteva idei care trebuiesc reținute, în special cea relativă la necesitatea unor reguli cât mai precise și mai rigide: (rigiditatea vieții legilor vieții cu puțința de evoluție, dar și ea numai în funcție de alte principii stabilite tot atât de rigid).

30. Un alt principiu al ideii de organizare este acela al muncii cu orice preț. Munca nu este ceea ce pare că spune Biblia și legile economiei liberale — engleze: un rău necesar: ea este o necesitate de viață care se ridică până la valoarea unui principiu moral.

Am spus că ideea de organizare se ridică împotriva legii minimumului de efort (în fond este tot atât de posibil ca în natură să existe și o lege a efortului mai mult decât necesar, dacă nu pentru alt motiv cel puțin pentru acela al „reciprocității”, a „antitezei”) și este un efort mai mare decât minimumul de efort necesar pentru existență. Grație ruperii legăturii acestei legi, omul reușește să se ridice la un alt înțeles al vieții, imaterial și să dea tuturor activităților sale acest sens.

Ce este altceva munca făcută în interes obștesc, răsplătită fără niciun fel de raport cu rezultatul și cu efortul depus; fie mai mult fie mai puțin decât ar produce în mod efectiv muncitorul, așa cum se preconizează azi munca.

Acest înțeles al ideii de muncă face parte din elementele indispensabile pe care se sprijină organizarea în economia politică. Fără un înțeles al muncii care să nu fie legat de egoism, nu se poate pleca la o altă întrebuintare a elementelor materiale pe care le are la dispoziția sa activitatea economică.

Fără munca făcută ca o chemare, ca o datorie față de comunitate, nu e cu puțință realizarea unui sistem de valori și activități care să dea rezultatele voite fără a fi neștate de legile zise „actuale“ ale economiei politice clasice.

Fără un efort permanent, o strădanie care să găsească mulțumirea în însăși faptul de a munci, orice încercare de organizare, în orice domeniu, nu este cu puțință.

31. Organizarea e numai un principiu, ea înseamnă stabilirea unor norme, a unor condițiuni care să facă elementele supuse organizării să lucreze aproape automat. Organizarea caută să imite, în domeniul social, ceea ce face în mod automat legile biologice sau pur și simplu legile naturii. În organizare nu se pune imediat problema omului conducător, a unei intervențiuni permanente și conștiente a omului, a unui om deosebit, pentru ca lucrurile să meargă bine. Organizarea presupune oameni cu cunoștințele cele mai puțin pe care le au cel mai mulți, ea reprezintă numai o altă așezare, un alt raport, o altă ordine care tocmai ea permite omului de rând să realizeze ceea ce în condițiuni normale, cu inteligența și mai ales cu acțiunile lui proprii, fără efortul spre organizare și sprijinit numai de mersul normal al lucrurilor nu le-ar fi putut realiza.

Efortul spre organizare îl poate face fiecare în activitatea lui: trebuie să-l facă fiecare. În general îl fac numai acei care își dau seama de necesitatea unui efort pentru aceasta, inutil în sensul amintit, dar totuși folositor prin rezultatele mult mai bune pe care le dă.

Trebuie ajuns la a se înțelege nevoia pentru organizare a vieții fiecăruia, ceea ce înseamnă un efort pentru o mai bună întrebuintare a celor ce-i stau la îndemână și care rezultate îl asigură mai mult decât dă mizerabila lege a minimumului de efort, cel mai puternic potrivit al ridicării omului din animalitate.

32. Dreptul, are un rol deosebit de important, mai ales în cadrul noilor forme economice, în încercările de organizare.

33. „Das Recht geleitet den Plan (economic) von blossen politischen Aussage (Programatik) hinüber zur praktischen Verrücklichkeit“. E un

punct de vedere adevărat cu toată antipatia pentru formalismul rigid al unor oameni de „drept“. Pentru practica vieții economice este necesară precizarea formelor economice în norme de drept.

Un drept viu; un drept prezent și conștient de evoluția și necesitățile societății.

34. Pentru realizarea unei idei de organizare trebuie:

1. O privire generală (statistică), o cunoaștere a problemei;

2. Un organism pentru aplicare a) forme legale, b) organele necesare;

3. O potrivire între ele a diferitelor probleme și domeniile de activitate economică.

35. Ideea de obligație în realizarea organizării. „Eine staatliche Wirtschaftslenkung ist ohne Zwang nicht durchführbar“ (Schacht):

1. pentru a evita conflicte intense;

2 dar și pentru a asigura menținerea pe o linie hotărâtă a activității de organizare.

36. În cursul istoriei omenirii, atât cât o cunoaștem noi și mai ales în formele ei de organizare materială, organizarea a fost un factor totdeauna prezent: din cel dintâi moment când s'a încercat o întrebuintare în comun a mai multor oameni, când s'a lucrat la strângerea recoltelor, la păstrarea unui obiect pentru mai târziu, pentru schimb, a intervenit ceea ce numim organizare: o activitate umană care lasă din linia automată a instinctului.

E greu a schița o evoluție a organizării. Ea a fost totuși din ce în ce mai complicată pe măsură ce omenirea a ajuns la o mai bună stare materială, fiind și aceasta la rândul ei determinată tocmai de o mai bună organizare a activității omenestii. E o poveste deci pe care fiecare o cunoaște.

Se poate sublinia numai faptul că adeseori s'a lăsat toată greutatea organizării pe seama automatismului natural. Nu se poate vorbi de lipsa unei organizații în economia liberală: dar ea a întrebuintat organizarea mai mult în formele de detalii ale activității economice, în organizarea întreprinderilor mai ales și a lucrat pe dubite. O intervenție a colectivității pentru precizarea indiscutabilă a formelor în care să aibă loc o anumită activitate economică, a fost rară și ades măsurile erau luate de diverse organizații profesionale și mai puțin de către stat.

Intervenția statului se face numai după ce a existat un început de organizare proprie a factorilor vieții economice, dar în momentul când a intervenit statul, reglementarea vieții economice

„Banca Centrală“, pentru Industrie și

— Sediu mutat

Capital deplin vărsat Lei 50.000.000. — Rezerve Lei 20.000.000. — Sediul principal: Turda.
Reg. Soc. bancare

Activ.	Bilanț anual la 31 Decembrie 1941					
	Lei		b.		Lei	
1 <i>Casa:</i>						
a) Numerar efectiv				34.545.868	—	
b) Disponibil la B. N. R. și C. E. C.				22.516.265	—	57.062.133
2 <i>Disponibil la bănci:</i>						16.450.124
In țară						
3 <i>Portofoliu de titluri:</i>						
Titluri românești:			In portofoliu	Gajate		
1. Cu venit fix:			val. reală	val. reală		
Efecte publice v. n.	27.977.700	—	10.832.995	—	10.832.995	—
2. Cu venit variabil:						
a) Acții cot. la bursă v. n.	2.819.500	—	3.666.377	—	3.666.377	—
b) Acții necot. la b. v. n.	4.251.700	—	810.370	—	810.370	—
Total v. n.	35.048.900	—	15.309.642	—		
4 <i>Plasamentul fondului de rezervă (Art. 13):</i>						
Efecte publ. gar. de Stat						7.832.080
sau lomb. la B. N. R. v. n.	9.013.000	—	7.832.080	—		
5 <i>Portofoliu de scont:</i>						
Plătibil în țară:			In portof.	Reescont.		
a) Cambii fără garanție			30.055.247	—	34.362.000	—
b) Cambii garantate cu mărfuri, titluri, etc.			251.700	—	800.000	—
c) Cambii garantate cu ipoteei			36.916.170	—	29.347.200	—
Total			67.233.117	—	64.509.200	—
Din care în suferință			26.975.458	—		
6 <i>Debitori:</i>			Cambii de circ. primite din care în:			
Din țară:			Portofoliu.	Reescont.		
a) Debitori fără garanții			5.000.000	—	18.787.619	—
b) „ garanții cu titluri					11.249.908	—
c) „ „ cu mărfuri			3.500.000	—	2.989.200	—
d) „ „ cu ipoteei			600.000	—	178.650	—
e) „ „ cu garanții diverse			7.600.000	—	74.022.200	—
Total			16.700.000	—		
7 <i>Creanțe în conversiune conform Legii din 2. IV. 1934: (Cota redusă):</i>						29.611.741
In portofoliu						
8 <i>Participațiuni:</i>						
In țară:			In portof.	Gajate.		
La întreprinderi industriale și comerciale			15.939.150	—		15.939.150
Total			15.939.150	—		
9 <i>Imobile:</i>						
a) Pentru uzul propriu și înmagazinare de mărfuri					11.860.592	—
b) Pentru locuințele funcționarilor					3.763.107	—
10 <i>Mobilier:</i>						475.400
11 <i>Conturi diverse: Debitoare</i>						5.785.942
						Total:
						403.059.805

Conturi de

	Lei		b.		
1 <i>Cauțiuni statutare</i>					1.875.000
2 <i>Debitori pentru avaluri și scrisori de garanție date de bancă:</i>					
a) In țară					56.191.500
b) In străinătate					12.938.720
3 <i>Cambii de circulațiune:</i>					
In portofoliu					16.700.000
4 <i>Efecte spre încasare:</i>					
a) In portofoliu					760.267
b) La corespondenți (nedecontate)					40.080
5 <i>Ipoteci, cesiuni, mărfuri în gaj și garanții diverse:</i>					
In portofoliu					241.463.260
6 <i>Titluri în gaj:</i>					
In portofoliu					8.309.298
7 <i>Depozite de titluri și alte valori în păstrare</i>					30.676.087
8 <i>Debitori de titluri împrumutate</i>					840.000
					Total:
					369.794.212

Comerț, Societate Anonimă, Turda.

dela Cluj. —

SUCURSALE: Alba-Iulia, București, Hațeg, Sibiu, Turda, Cluj și Bistrița. — Anul fondării 1919.

Nr. 27/1940.

aprobate de adunarea generală din 12 Martie 1942.

	Lei		b.		Pasiv.	
	Lei	b.	Lei	b.	Lei	b.
1 Capital, social					50.000.000	—
2 Fonduri de rezervă:						
a) Rezervă legală	2.848.432	—				
b) Rezervă statutară	20.101.568	—	22.950.000	—		
3 Fonduri de amortisment:						
a) Pentru creanțe dubioase	4.970.885	—				
b) „ „ imobile	5.311.600	—	10.282.285	—	33.232.285	—
4 Diferențe de curs nerealizate la portofoliul de titluri: (Art. 32 al. c.)					2.543.946	—
5 Fond de pensii și ajutor al funcționarilor					23.857.000	—
6 Depuneri spre fructificare:						
Din țară:						
1. La purtător, sau nominative — dar plătibile la purtător:			La vedere.	Pe termen.		
Cu livrete de economii nominative plătibile la purtător	2.952.490	—	2.167.221	—	5.119.711	—
2. Nominative:						
Pe livrete de economii nominative	14.774.812	—	102.736.687	—	117.511.489	—
Total	17.727.302	—	104.903.908	—	122.631.210	—
7 Creditori:			La vedere.	Pe termen.		
Din țară:	32.403.936	—	23.760.583	—	56.164.519	—
8 Angajamente de reescont:			Provenite din:			
In țară:			Ef. scont. Cambii de cure.			
1. Curente (scăzute și nescăzute).						
B. N. R.	64.509.200	—			64.509.200	—
9 Cecuri și ord. de plată emise:						
Simple: Cu plata în țară					8.129.786	—
10 Efecte de plată:						
In țară					7.550.000	—
11 Dividende neridicate					1.231.104	—
12 Conturi diverse: Creditoare					21.854.537	—
13 Conturi transitorii: Creditoare					856.162	—
14 Beneficiu net:					10.500.046	—
			Total:		403.059.805	—

ordine.

	Lei		b.	
	Lei	b.	Lei	b.
1 Deponenți de cauțiuni statutare				1.875.000
2 Creditori pentru avaluri și garanții date de bancă:				
a) In țară	56.191.500	—		
b) In străinătate	12.988.720	—	69.130.220	—
3 Deponenți de cambii de circulațiune				16.700.000
4 Remitenți de efecte spre încasare				800.347
5 Deponenți de ipoteci, cesiuni, mărfuri în gaj și garanții diverse				241.463.260
6 Deponenți de titluri în gaj —				8.309.298
7 Deponenți de titluri și alte valori în păstrare				30.676.087
8 Creditori pentru titluri împrumutate				840.000
	Total:		369.794.212	—

BANCA CENTRALĂ

PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERȚ, SOCIETATE ANONIMĂ, TURDA.

Debit.	Contul de Profit și Pierdere.				Credit.								
	Lei		b.		Lei		b.		Lei		b.		
1 Cheltuieli de administrație:					1 Dobânzi încasate:								
a) Salarii și indemnizații	12.674.479	—			a) Dela portofoliu de scont	5.826.316	—						
b) Diverse	3.065.363	—	15.789.842	—	b) Dela debitori	10.551.724	—	16.378.040	—				
2 Impozite și taxe			2.017.912	—	2 Comisioane încasate					7.426.193	—		
3 Dobânzi plătite:					3 Venitul portofoliului de titluri:								
a) La depuneri	4.743.102	—			Din cupoane exigibile					325.309	—		
b) La reeseont	1.245.840	—			4 Venitul participațiilor					8.463.444	—		
c) La alți creditori	1.562.609	—	7.551.551	—	5 Venitul imobilelor					1.587.177	—		
4 Comisioane plătite			471.628	—	6 Beneficii diverse					6.651.975	—		
5 Dotarea fondurilor:					7 Incasări din creanțe amortizate (art. 15 din								
a) Dotarea fondului de rezervă statutară	3.049.355	—			Legea Ref. Cred.)					1.699.176	—		
b) Dotarea fondului de pensii și ajutor al funeș.	1.000.000	—	4.049.355	—									
6 Amortismente:													
a) La imobile și mobilier	1.592.778	—											
b) La diverși	608.202	—	2.200.980	—									
7 Beneficiul net:			10.500.046	—									
Total:			42.531.314	—	Total:			42.531.314	—				

Turda, la 31 Decembrie 1941.

Director General:	Director:	Director:	Director:	Pentru contabilitate:
Ionel Comșa.	Dr. Octavian Sglimbea.	Dr. Alexandru Dragomir.	Dr. Laurean German.	Ioan Babeș.
				expert contabil.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Președinte: Dr. Valentin Porușiu. Dr. Ionel Pop. Dr. Leo Parasea. Dr. Valer Moldovan. Ing. Radu Comșa.

Subsemnații censori am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă și consonanță cu registrele băncii.

Turda, la 11 Februarie 1942.

Președinte: Adrian Ceistea, expert contabil.

Nicolae Daslu.

Enea Hulea.

Banca „Iliă Mureșană”, s. a. Iliă, jud. Hunedoara.

Capital Lei 2.000.000.— Reg. Bancar Nr. 8/1935. Rez. Lei 200.000.—

CONVOACARE.

Domnii acționari sunt convoacați în

adunare generală extraordinară,

la sediul băncii din Iliă, pe ziua de 26 Aprilie 1942, orele 15 cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Modificarea art. 13 din statute conform Decretului Lege Nr. 3548/1940.

Se mai convoacă acționarii și în

adunare generală ordinară,

în același local și același zi, la orele 15.30 cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Darea de seamă a Consiliului de Administrație, Raportul Censorilor, aprobarea Bilanțului și descărcarea Administratorilor și Censorilor de gestiunea anului 1941;
2. Alegerea pe timp de un an a Consilierilor și Censorilor;
3. Fixarea retribuțiilor Censorilor și a jetoanelor Consilierilor;
4. Eventuale propuneri.

Consiliul de administrație.

Banca „Ilia Mureșană“, s. a. Ilia, jud. Hunedoara.

Reg. Bancar Nr. 8/1935.

Activ				Bilanț anual încheiat la 31 Decembrie 1941.				Pasiv.			
		Lei	b.	Lei	b.			Lei	b.	Lei	b.
Cassa:										2.000.000	—
Numerar efectiv		736.811	—								
Disponibil la B. N. R.		18.621	—	755.432	—						
Portofoliu de titluri: Românești:											
Cu venit fix:	In portof.										
Efecte publice	v. n. 25.000	—	22.125	—							
Acțiuni necotate la bursă	v. n. 1.500	—	1.500	—	23.625	—					
Plasamentul fond. rez. ef. publ. gar. Stat					60.000	—					
Portofoliu de scont:											
Cambii fără gar.		420.800	—								
Reescontate		1.613.650	—	2.034.450	—						
Din care în suferință	2.900	—									
Debitori:											
Fără garanții				638.849	—						
Creanțe în Conversiune: reduse:											
In Portofoliu		1.077.836	—								
Reescontate la bănci		225.988	—	1.303.324	—						
Participațiuni				200.000	—						
Mobilier				25.000	—						
Conturi diverse: Debitoare				240.423	—						
				5.281.103	—						
								5.281.103			
Conturi de ordine:								Conturi de ordine:			
Cauțiuni statutare				210.000	—					210.000	—
Garanții diverse în portofoliu				80.000	—					80.000	—
				290.000	—					290.000	—
								290.000			

Debit.				Contul Profit și Pierdere la 31 Decembrie 1941.				Credit.			
		Lei	b.	Lei	b.			Lei	b.	Lei	b.
Cheltuieli de administrație:											
Salarii		74.000	—								
Diverse		39.355	—	113.355	—						
Impozite și taxe				14.052	—						
Dobânzi plătite:											
La depuneri		13.189	—								
La reescont		44.338	—	57.527	—						
Beneficiu net:											
reportat din anul trecut		20.500	—							20.500	—
al anului curent		70.361	—	90.861	—					90.861	—
				275.795	—					275.795	—
								275.795			
								Beneficiu reportat din anul trecut			
								20.500			
								Dobânzi încasate de la Portofoliu și Debitori			
								246.123			
								Comisioane încasate			
								9.172			

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:Președinte:
ss. Iuliu Josan.

ss. Constantin Răsădean.

ss. Silviu Olariu, dir. exec.
Contabil Autorizat.

Verificat și găsit în conformitate cu codul de comerț și legea bancară.

COMITETUL DE CENSORI:Președinte:
ss. Dumitru Epure
expert contabil.

ss. Ioan Oprean.

ss. Gheorghe Tamaș.

„ARDELEANA”, Institut de credit și de
Capital deplin vărsat: Lei 21.000.000— **Sediul central:**
SUCURSALE: Deva, Dobra, Geoglu, Cugir.

Activ.	Bilanț încheiat la			
	Lei		b.	
<i>Casa:</i>				
a) Numerar efectiv		9.823.269		
b) Disponibil la B. N. R. și C. E. C.		409.463		9.732.732
<i>Disponibil la bănci:</i>				
a) în țară		304.599		304.599
<i>Portofoliu de titluri:</i>				
I. Titluri românești:				
1. Cu venit fix:				
a) Efecte publice	Val nom.	In portof. v. r.	Gajate v. r.	
	3.454.200	289.774	1.645.025	
2. Cu venit variabil:				
b) Acțiuni cotate la bursă	2.162.500	905.641	1.919.905	
c) Acțiuni necotate la bursă	835.801	304.068	—	
	6.452.501	1.499.483	3.564.930	5.064.413
<i>Plasamentul fondului de rezervă:</i>				
Efecte publice gar. de Stat sau lombardabile la B. N. R.	2.420.000			2.293.020
<i>Portofoliu de scont:</i> I. Plătibil în țară:		In portofoliu.	Reescontate.	
a) Cambiul fără garanții		6.527.974	22.918.000	
b) Cambiul garantate cu ipotecă		1.925.100	8.541.700	
		8.453.074	31.459.700	39.912.774
	din care în suferință	Lei	576.040	
<i>Debitori:</i> I. Din țară:		In portofoliu.	Reescontate.	
Debitori fără garanții		6.742.987	15.176.312	
Debitori garanțați cu mărfuri		4.156.718	—	
Debitori garanțați cu ipotecă		307.016	1.989.688	
Debitori garanțați cu div. scris. garanț.		412.218	—	
		11.618.939	17.166.000	28.784.939
<i>Creanțe în conversiune conf. legii din 7 Aprilie 1934. (Cota redusă):</i>				
a) în portofoliu		14.851.180		14.851.180
<i>Participațiuni:</i> în țară:				
La întreprinderi industriale și comerciale				6.413.950
<i>Imobile:</i> a) Pentru uzul propriu și înmagazinare de mărfuri			3.033.093	
b) Alte imobile			6.922.532	9.955.625
<i>Mobilier:</i>				249.663
<i>Conturi diverse debitoare:</i>				1.027.443
<i>Conturi transitorii:</i>				616.808
		Lei		119.207.146

Conturi de

	Lei		b.	
<i>Cauțiuni statutare</i>				1.748.324
<i>Debitori pentru aval. și garanții date de bancă:</i>				
a) în țară				1.000.000
<i>Efecte comerciale în gaj:</i>				
a) în portofoliu				25.000
<i>Cambii de circulațiune:</i>				
a) în portofoliu		5.000.000		
b) Reescontate		17.166.000		22.166.000
<i>Ipoteți, cesiuni, mărfuri în gaj și garanții diverse:</i>				
a) în portofoliu				31.948.055
<i>Titluri în gaj:</i>				60.011
<i>Depozite de titluri și alte valori spre păstrare:</i>				9.368.300
<i>Debitori de titluri împrumutate:</i>				8.3.000
		Lei		67.208.690

economii, soc. anonimă pe acții în Orăștie.**ORĂȘTIE.****Rezerve: Lei 6.300.000.—****Reg. Soc. Bancare Nr. 20/1935.**

31 Decembrie 1941.

	Pasiv.	
	Lei	b.
<i>Capital social:</i>		21 000.000.—
<i>Fonduri de rezervă:</i>		
a) Rezervă legală		4.000.000.—
<i>Fonduri de amortisment:</i>		
a) Pentru creanțe dubioase		2.300.000.—
<i>Diferență de curs nerealizată la portofoliul de titluri: (Art. 32).</i>		1.381.815.—
<i>Fond de pensii și ajutor al funcționarilor:</i>		3.052.218.—
<i>Depuneri spre fructificare:</i>		
I. Din țară:		
1. La purtător sau nominative dar plătibile la purtător.	La termen.	
a) Cu livrete de economii dar plătibile la purtător	18.015.462.—	18.015.462.—
<i>Creditori:</i>		
Din țară:		
a) Creditori nereduși		7.030.711.—
<i>Angajamente de reescont:</i>		
I. În țară:		
a) La B. N. R.	41.425.700.—	
b) La alte bănci	7.200.000.—	48.625.700.—
<i>Efecte de plată:</i>		
I. În țară:		
a) La B. N. R.		11.592.500.—
<i>Dividende neridicate:</i>		177.563.—
<i>Conturi diverse:</i>		320.168.—
<i>Beneficiul net al anului curent:</i>		1.711.009.—

Lei	119.207.146.—
-----	---------------

ordine.

	Lei	b.	Lei	b.
Deponenți de cauțiuni statutare			1.748.324.—	
<i>Creditori pentru avaluri și scrisori de garanții date de bancă:</i>				
a) În țară			1.000.000.—	
Deponenți de efecte comerciale în gaj			25.000.—	
Deponenți de cambii de circulațiune			22.166.000.—	
Deponenți de ipoteeci, cesiuni, mărfuri în gaj și garanții diverse			31.948.055.—	
Depozite de titluri în gaj			60.011.—	
Deponenți de titluri și alte valori spre păstrare			9.368.300.—	
Creditori pentru titluri împrumutate			893.000.—	

Lei	67.208.690.—
-----	--------------

„ARDELEANA“

Institut de credit și de economii, societate anonimă pe acții în Orăștie.

Debit.		Contul Profit și Pierdere încheiat la 31 Decembrie 1941.				Credit.		
	Lei	b.	Lei	b.	Lei	b.	Lei	b.
Cheltuieli de administrație :								
a) Salarii, pensii și indemnizații	2.401.832	—						
b) Diverse	1.057.429	—	3.459.261	—				
Impozite și taxe			998.245	—				
Dobânzi plătite :								
a) La depuneri	360.822	—						
b) La reescont	1.451.362	—						
c) La alți creditori	9.368	—	1.821.552	—				
Comisioane plătite			113.262	—				
Amortismente :								
a) La creanțe dubioase	124.979	—						
b) La pierdere din conversiune	232.744	—	357.723	—				
Alocații la fondul pentru creanțe dubioase			300.000	—				
Beneficiul net al anului curent			1.711.009	—				
	Lei		8.759.052	—			Lei	8.759.052
Dobânzi încasate :								
a) De la portofoliul de secont	3.451.222	—						
b) De la debitori	2.536.037	—			5.987.259	—		
Comisioane încasate					1.504.326	—		
Venitul portofoliului de titluri :								
a) Din cupoane exigibile					226.572	—		
Venitul participațiilor					234.834	—		
Venitul imobilelor					347.614	—		
Beneficii diverse					458.447	—		

Orăștie, la 31 Decembrie 1941.

ss. **Cornel Mihailă**, director executiv. ss. **Dr. Aurel Viad**, fost ministru, președinte. ss. **Ioan Lăzăroiu**, șef contabil.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

ss. **Dr. Romul Dobo**, vice-președinte.

ss. **Petru Guia Moju**.

ss. **Dr. Augustin Deac**.

Subsemnatul Consiliu de Censuri am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină consonanță cu registrele institutului.

Orăștie, la 3 Februarie 1942.

CONSILIUL DE CENSORI:

ss. **Daler Orbonas**, președinte.

Laurențiu Sima, expert-contabil.

„PATRIA“, institut de credit și economii, s. a. Blaj.
Capital deplin vărsat: Lei 10.000.000 — Rezerve: Lei 1.500.000 —

Reg. soc. bancare Nr. 14—1934.

CONVOCATOR.

P. T. Domnii acționari ai băncii „PATRIA“, institut de credit și economii s. a., Blaj, se invită cu onoare, în sensul § 13 și următorii din statute la

a LVI-a adunare generală ordinară,

care se va ține, **Marți 18 Aprilie 1942, orele 17** în localul institutului.

Dacă în ziua aceasta nu se întrunește numărul necesar de acționari, pentru a lua decizii valabile, conform art. 11 din statute, Domnii acționari sunt invitați la o nouă adunare generală, care se va ține în ziua de **26 Aprilie 1942**, în același local, la aceeași oră și cu aceeași ordine de zi.

ORDINEA DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale;
2. Raportul Consiliului de administrație, raportul Comitetului de censuri, bilanțul și darea absolutoriului;
3. Distribuirea beneficiului net;
4. Stabilirea remunerației pentru membrii comitetului de censuri;
5. Fixarea marcelor de prezență pe 1942;
6. Eventuale propuneri;
7. Închiderea adunării generale.

Domnii acționari cari doresc a participa la adunare, sunt rugați să depună la cassa institutului, ori la Administrația Centrală Capitulară, Blaj, acțiunile și eventual documentele de plenipotență, până la **15 Aprilie** eventual **23 Aprilie 1942, orele 12**. Acțiunile depuse pentru adunarea din **18 Aprilie** sunt valabile și pentru adunarea din **26 Aprilie 1942**.

Blaj, la 6 Martie 1942.

Consiliul de administrație.

„PATRIA“, institut de credit și economii, s. a. Blaj.

Activ.	Bilanț încheiat la 31 Decembrie 1941.				Pasiv.			
	Lei	b.	Lei	b.	Lei	b.	Lei	b.
Cassa:								
a) numerar efectiv	963.184	—						
b) disponibil la B. N. R. și C. E. C.	1.206.644	—	1.083.828	—				
Disponibil la bănci:								
a) în țară			692.830	—				
Portofoliul de titluri:								
1. Titluri românești:								
a) Cu venit fix:								
1. Efecte publice	1.214.500	—	1.066.830	—				
2. Cu venit variabil:								
a) Acții cotate la bursă	287.000	—	442.580	—				
b) Acții necot. la bursă	690.000	—	234.400	—				
Efectele fondului de rezervă legal	117.000	—	57.640	—				
Efectele fondului de pensuni	1.355.500	—	339.125	—				
Portofoliul de scont:								
Plătibil în țară:								
a) Cambii cu gir	651.870	—	164.100	—				
b) Cambii cu acoperire ipotecară	3.240.300	—	7.693.800	—				
	3.892.170	—	7.797.900	—				
Din care în suferință	141.270	—						
Debitori:								
Din țară:								
a) Debitori fără garanții ipotecare	1.665.299	—						
b) Debitori cu acoperire ipotecară	4.324.094	—	5.089.393	—				
Creanțe în conversiune leg. 7. IV. 1934.								
în portofoliu			13.336.229	—				
Reescontate la Creditul Industrial			100.939	—				
Pierderi din legea 7. IV. 1934			53.807	—				
amortizat în cursul anului			53.807	—				
Imobile:								
a) pentru uzul propriu			1.500.000	—				
b) alte imobile	2.453.121	—						
amortizat în cursul anului	3.121	—	2.450.000	—				
Mobilier								
Conturi diverse								
Conturi transitorii								
			39.100.038	—				
								39.100.038

Debit.	Conturi de ordine.				Credit.				
	Lei	b.	Lei	b.	Lei	b.	Lei	b.	
Cauțiuni statutare			450.000	—	Deponenți de cauțiuni statutare			450.000	—
Efecte comerciale în gaș			1.560.950	—	Deponenți de efecte comerciale în gaș			1.560.950	—
Depozite de titluri în păstrare			189.550	—	Deponenți de titluri în păstrare			189.550	—
Ipoteeci			23.975.700	—	Deponenți de ipoteeci			25.975.700	—
			26.176.200	—				26.176.200	—

Debit.	Conturi de Profit și Pierdere.				Credit.				
	Lei	b.	Lei	b.	Lei	b.	Lei	b.	
Cheltuieli de administrație:					Profit transpus			48.200	—
a) Salarii	370.400	—			Dobânzi încasate:				
b) Pensii	99.000	—	469.400	—	a) Dela portofoliul de scont	987.901	—		
c) Diverse			234.966	—	b) Dela debitori	59.493	—	1.047.399	—
Impozite și taxe					Comisiioane încasate			87.223	—
					Venitul portofoliului de titluri			118.052	—
Dobânzi plătite:					Venitul imobilelor			302.500	—
a) La depuneri	25.875	—			Încasări din creanțe amortizate			6.278	—
b) La reescompt	244.107	—	269.982	—					
Amortizări:									
a) La pierderi din L. 7. IV. 1934	53.807	—							
b) La imobile	3.121	—							
c) Diverși debitori	100.000	—	156.928	—					
Profit net:									
a) Transpus din 1940	48.200	—							
b) Al anului 1941	231.856	—	280.056	—					
			1.609.661	—				1.609.661	—

Blaj, din ședința Consiliului de Administrație ținută la 6 Martie 1942.

Director: Muntean, expert-contabil.

Pentru contabilitate: I. Gabriș.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

Președinte: Dr. D. Macaveiu.

Dr. Gheorghe Borșan.

A. Folea.

Blaj, la 6 Martie 1942.

S'a revăzut și s'a găsit în consonanță cu registrele societății.

COMITETUL DE CENSORI:

Președinte: Dr. Nicolae Marcu, expert-contabil.

Iulia Maior.

Ioșif Bucur.

„BANCA OAȘIA“,

Inreg'estrată în registrul

Activ.	Bilanțul anual încheiat			
	Lei		b.	
<i>Cassa:</i> a) Numerar efectiv — — — — —	7.267.433	—	—	—
b) Disponibil la B. N. R. și C. E. C. — — — — —	520.679	—	—	—
c) Cupoane scăzute și titluri eșite la sorți — — — — —	18.123	—	—	7.806.235
<i>Disponibil la bănci:</i> a) în țară — — — — —	—	—	—	1.078.133
<i>Portofoliu de titluri:</i> Titluri românești:				
1. Cu venit fix:		In portof. v. n.	In portof. v. r.	
a) Efecte publice — — — — —	—	3.675.200	2.428.543	2.428.543
2. Cu venit variabil:				
a) Acțiuni cotate la bursă — — — — —	—	1.350.000	1.295.340	1.295.340
b) Acțiuni necotate la bursă — — — — —	—	387.600	1.509	1.509
Total:	5.412.800	3.725.382		
<i>Plasamentul fondului de rezervă:</i> (art. 13).				
Efecte publice garant. de Stat sau lombard. la B. N. R.		v. n. 3.171.200	v. r. 2.686.624	2.685.624
<i>Portofoliu de scont:</i>				
1. Plățile în țară:		In portof.	Reese.	In suferință.
a) Cambii fără garanții — — — — —	11.491.408	1.551.000	—	174.803
b) Cambii garantate cu mărf. titl. etc. — — — — —	3.587.540	1.460.000	—	3.587.540
c) Cambii garantate cu ipotecă — — — — —	23.766.177	18.865.600	—	214.900
d) Cambii garantate cu gaj agric. — — — — —	3.000	—	—	3.000
Total:	38.848.125	21.876.600		389.703
<i>Debitori:</i>				
1. Din țară:				
a) Debitori fără garanții — — — — —	3.981.585	—	—	3.981.585
b) Debitori garanțați cu mărfuri — — — — —	464.438	—	—	464.438
c) Debitori garanțați cu ipotecă — — — — —	23.413	—	—	23.413
d) Debitori garanțați cu gar. div. — — — — —	1.060.000	—	—	1.060.000
Total:	5.529.436			5.529.436
<i>Creanțe în conversiune conform Legii din 7. IV. 1934 (Cota rămasă):</i>				
a) în portofoliu — — — — —	—	—	—	3.028.755
<i>Imobile</i> — — — — —	—	—	—	14.800.000
<i>Mobilier</i> — — — — —	—	—	—	1
Total:				77.501.701

	Conturi	
	Lei	b.
<i>Cauțiuni statutare</i> — — — — —	740.000	—
<i>Debitori pe aval și scrisori de garanție date de bancă:</i>		
a) în țară — — — — —	750.000	—
<i>Efecte comerciale în gaj:</i>		
a) în portofoliu — — — — —	353.650	—
<i>Ipoteeci, cesiuni, mărfuri în gaj și garanții diverse:</i>		
a) în portofoliu — — — — —	8.294.098	—
<i>Titluri în gaj</i> — — — — —	814.418	—
<i>Depozite de titluri și alte valori în păstrare v. n.</i> — — — — —	2.015.000	—
<i>Debitori de titluri împrumutate</i> — — — — —	978.000	—
Total:	13.945.166	

Debit.	Contul de Profit și Pierdere			
	Lei		b.	
<i>Cheltuieli de administrație:</i>				
a) Salarii și indemnizații — — — — —	1.349.980	—	—	—
b) Diverse — — — — —	2.089.891	—	—	3.439.871
<i>Impozite și taxe</i> — — — — —	—	—	—	684.069
<i>Dobânzi plătite:</i>				
a) La depuneri — — — — —	602.160	—	—	—
b) La reescont — — — — —	517.775	—	—	1.119.935
<i>Amortismente:</i>				
a) la creanțe dubtoase — — — — —	—	—	—	253.681
<i>Beneficiul net:</i>				
a) Beneficiul anului curent — — — — —	—	—	—	4.135.554
Total:				9.633.110

Președintele Consiliului de administrație: Dr. N. Petra m. p.

Ion Dobroul m. p.

Verificat și găsit în conformitate cu codul de comerț și

Societate Anonimă, Sibiu.

bancar Nr. 11/1935

la 31 Decembrie 1941.

	Pasiv.	
	Lei	b.
Capital social		20.000.000'--
Fonduri de rezervă:		
a) Legală și statutară		3.636.000'--
Fond de amortiment:		
a) Pentru creanțe dubioase	700.000'--	
b) Pentru imobile	500.000'--	1.200.000'--
Diferențe de curs nerealizate la port. titl. (art. 32 al. c):		800.008'--
Depuneri spre fructificare:		
I. Din țară:		
Nominative	La vedere.	Pe termen.
a) Pe livrete de economii	7.274.151'--	16.173.039'--
Creditori:		
Din țară:		
a) Creditori nereduși noui		1.195.132'--
Angajamente de reescont:		
I. Curente:		
a) La B. N. R.		21.876.600'--
Efecte de plată:		
a) În țară		141.000'--
Conturi diverse creditoare		748.960'--
Conturi transitorii (dobânzi anticipate)		327.257'--
Beneficiul net:		
a) Beneficiul anului curent		4.185.554'--
		77.501.701'--

de ordine.

	Lei	b.
Deponenți de cauțiuni statutare		740.000'--
Creditori pentru aval și garanții date de bancă:		
a) În țară		750.000'--
Deponenți de efecte comerciale în gaj		353.650'--
Deponenți de ipotecă, cesiuni, mărfuri în gaj și garanții diverse		8.294.098'--
Deponenți de titluri în gaj		814.418'--
Deponenți de titluri și alte valori în păstrare:		
a) Din țară		2.015.000'--
Creditori pentru titluri împrumutate		878.000'--
		13.945.166'--

încheiat la 31 Decembrie 1941.

	Credit.	
	Lei	b.
Dobânzi încasate:		
a) Dela portofoliu de scont	2.396.065'--	
b) Dela debitori	332.447'--	2.728.512'--
Comisioane încasate		297.654'--
Venitul portofoliului de titluri:		
a) Din diferențe de curs realizate	38.000'--	
b) Din cupoane exigibile	214.408'--	252.408'--
Venitul imobilelor		6.115.589'--
Încasări din creanțe amortizate (art. 15 L. R. Cred.)		238.937'--
		9.633.110'--

Clementina Ungurean m. p.

Ioan Chirtea m. p., contabil autorizat.

legea pentru organizarea și reglementarea comerțului de bancă.

Ș O R I :

Ion Todorau m. p., expert contabil.

Ideia de organizare în economia politică.

(Urmare din Pag. 73).

a început să fie mult mai rigidă și mai completă decât atunci când o făceau negustorii singuri.

Măsurile legale pe care le ia statul sunt fie măsurile de ordin public fie de ordin particular, adică privind raporturile vieții economice cu totalitatea societății, fie a alcătuirii și funcționării proprii ale activităților economice.

Acest aspect a fost dezvoltat mai ales în ultima vreme: el a fost cunoscut dela începutul secolului acestuia în măsură mai mare. În ultimul timp el e foarte important și la cele două forme de mai sus ar mai fi de adăugat încă una, aceea a normelor de alcătuire a organizației economice publice, fie pentru un scop economic direct fie pentru supravegherea activității vieții economice în general.

37. O lege în viața economică înseamnă o măsură de organizare a ei. Precizarea unor paragrafe cu condițiunile de activitate înseamnă o măsură care cuprinde toate elementele amintite ale ideii de organizare.

Dr. N. N. PETRA.

(Va urma).

Românizarea comerțului în România.

În cadrul comunicărilor din acest an, ținute la Asociația economiștilor, d-l Dr. Ioan Alex. Roceric și-a dezvoltat comunicarea sa „Românizarea comerțului în România”, subiect care a atras un numeros public, format din profesori universitari și oameni de afaceri, preocupați de această problemă.

După ce a făcut un succint dar sugestiv istoric, asupra infiltrațiunii străinilor — arieni și nearieni — în Țările Românești, dealungul veacurilor, a insistat asupra sporirii numărului lor, care atinsese culmea în anul 1940, an devenit dată istorică pentru evoluția ideii de românizare.

Arătând realitățile comerțului românesc, sprijinit pe cifre, — numărul firmelor individuale și sociale, românești în raport cu cele străine, relevă importanța operei legislative îndeplinită sub regimul actual, în sectorul economic-social, fișcal și financiar. Procesul de românizare faptică pentru ca să fie în pas cu acțiunea legislativă, impune pregătirea de elemente etnic-românești capabile să activeze în comerț ca patroni, salariați în birouri și funcționari comerciali. De aceea paralel cu reforma integrală a învățământului profesional comercial, dela cel inferior până la cel de grad academic, care trebuie așezat pe alte baze, va trebui să se întinzeze în principalele centre comerciale, cu ajutorul și sprijinul direct al Camerelor de comerț și al asociațiilor profesionale locale — folosindu-se elemen-

tele cele mai pregătite din acele centre — școli speciale în care să se predea practic, pe ramuri de comerț, cunoștințele elementare, dar indispensabile exercițiului comerțului.

Odată cu reforma învățământului, va trebui să se ia măsuri de un singur organ de stat pentru ameliorarea dacă nu înlăturarea variatelor opreliști puse în calea dezvoltării normale a comerțului etnic-românesc și anume: lipsa de înțelegere și de încurajare din partea slujitorilor Statului, excesul de formalități, obligațiunile impuse de controluri și inspecții, dificultățile de aprovizionare, lipsa de capital și de credit ușor și fără prea multe formalități de dobândit etc.

Doctrina românizării, conservatoare în spiritul și metodele ei, este potrivnică improvizațiunilor, așa în cât va trebui să fie chemate la acțiunea de românizare toate elementele disponibile în prezent, lăsându-se loc liber însă și celor ce vor veni de pe front acoperiți de glorie.

(Din „Universul”).

Declarațiile Ducelui cu privire la apărarea lirei italiene și a economiei naționale.

În cursul audienței acordate președinților și membrilor din Consiliile de administrație ale institutelor centrale pentru băncile populare italiene, Ducele a făcut declarațiile următoare:

Acum este momentul să spun încăodată că politica preșurilor, care se măresc progresiv și fără încetare, precum și specula, creiază un cerc vicios al cărui rezultat final, după cum a fost limpede arătat de experiențele antice și moderne, are un nume: inflația, care produce devalorizarea progresivă și inevitabilă a monetei, a economiilor, a salariilor.

Guvernul vrea să împiedice acest fapt și îl va împiedeca, deoarece are o voință fermă și nestrămutată.

Este vorba de salvarea economiei naționale. Este vorba de a nu mai face un singur pas pe o cale care duce spre prăpastie, este vorba de un tratament mai eficace al celor cari, de bună credință, sau de rea credință, se lasă intoxicați de stupefiante. Căci aceasta este natura monedei devalorizate, a cărei valoare este invers proporțională cu volumul său.

Acum, cei ce fac economii trebuie să fie apărați, deoarece i-am considerat ca cei mai buni cetățeni; ca în vechea fabulă, ei sunt furnicile muncitoare și eu îi prețuiesc mult, mai mult pe ei decât pe greerii risipitori și trecători; ei arată prin fapte că cred în stat, în moneda sa și în victoria armatelor noastre.

Nu printr'o mărire iluzorie a preșurilor, ci prin apărarea economiilor lor, putem susține interesele adevărate și reale ale agricultorilor. Această apărare va fi făcută într'un mod omenesc dar, dacă va fi nevoie, va fi făcută și cu forța, pentru a împiedeca cu orice preț, în primul rând degradarea monedei și în sfârșit, nimicirea ei completă.

Aveți datoria ca peste tot, în contactele d-voastră zilnice cu publicul, să răspândiți adevărurile autentice și indiscutabile pe care vi le-am expus.

(Din „Universul”).